

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marosorda, Torda-aranyos és Udvarhely-vármegyék partoktól független, székely érdekű ujsága.

Előfizetési ár: egész évre 10 K, félére 5 K
negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdetések díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta-takarékpénztári csekk- és kliringszámla 10489. sz.

Az nem uri...

A fiúiskolai növendékeket kiviszik a mezőre és ott pótolni fogják a hiányzó munkaerőt.

Nagyon helyes intézkedés. Örömmel ödvözljük. Ha nekünk hatalmunkban állana, akkor ezt a módszert egyszersmindenkorra állandósítanók. De a minisztérium ezt megteheti.

Bizony ideje lesz a számtalanul sok elméleti szöszaporítás mellett, valami gyakorlatias, az életből vett tudással is felruházni a jövő nemzedéket. Hiszen nálunk — sajnos — az egész vonalon vagyis a szóbeszéd a legtöbb, annál kevesebb a tett.

Csak az a kár, hogy erre a helyes utra maga a világháború kellett bennünket reávezesen. De jobb későn, mint sohasem!

Azonban ne álljunk meg a féluton. Egészítsük ki az üdvös intézkedést a leányiskolák növendékeinek bevonásával.

A dolog nem szegény! A munkásság nemesít! Folyton tanítjuk és hangoztatjuk e jelszavakat az iskolákban, uton-utfélen. A gyakorlat pedig egyszerűen elmarad.

Különben a leányiskolai nevelés mai állapota aggasztó, mert nincs az elmélethez alkalmazott gyakorlat. Amint mondunk, azt tenni is kellene. Különben a tanításunk értéke csak annyi, mint az egyszeri kovácsinas tudománya, aki nézésből tanulta a mesterséget s mikor felszabadult, egy patkószeget sem tudott megcsinálni.

Gyakorlat teszi mesterré az embert. Ha a fiukat kivisszük a mezőre, a leánynövendékeket vigyük ki a kertbe.

A torna- és játékorák helyét

foglalják el a testet ezeknél jobban edző mező- és kertgazdasági munkák; otthon pedig a háztartás körül való segédkezések. Ezek tartozzanak szigorúan a tananyagba s a növendékek legyen kötelesek belőle vizsgálni.

Mert amíg olyan elméletek és gyakorlatok burjánzanak itt-ott a leányiskolai növendékek között, hogy aki otthon háztartási munkát végez és aki pudert, krémeket stb. nem használ, az nem uri, — addig a puritán jellem, a takarékos háziasság, a jó gazdasszonyosság csak irott külsőség lesz, minden gyakorlati belső tartalom nélkül — a nemzet, a haza mérhetetlen kárára...

A világháború sokra megtanított. Tanítson meg arra is, hogy végre-valahára visszatérjünk a tisztas munkához, mely nélkül élni nem lehet, de senkinek anélkül élnie nem is szabad...

— ee —

A hős 82-esek.

A cs. és kir. Hadügyminisztérium 1915. augusztus 27-én kiadott 249-ik számú veszteség listájában foglalt székelyudvarhelyi császári és kir. 82-es ezredbeli tisztek és legénység névsora. (LXIV. közlemény.)

Makaria Sándor (Tódoré) pótt. Csm. Gyergyósalamás 1889 hadifogoly (Oroszország). — Márton Ferenc 9 sz. Csikszentdomokos 1893 hadifogoly (Oroszország). — Mátyás Albert c. ővezető Udvm. Karácsonfalva 1884 hadifogoly (Remontnaja, Oroszország). — Mészáros József 11 sz. Csikkarczfalva 1893 hadifogoly (Oroszország). — Mihajsa Miklós 1 sz. Hunyadvárm. Petrozsény 1885 hadifogoly (Oroszország). — Murvai Dénes 14 sz. Udvm. Ujszékely 1893 hadifogoly (Oroszország).

Nagy Lajos 6 sz. Udvm. Székelykeresztur 1893 hadifogoly (Oroszország). — Nagygyörgy András 15 sz. Csm. Gyergyóremete 1893 hadifogoly (Oroszország). — Nébel Ignác tizedes 2 pótsz. Udvm. Homoródakarácsonfalva 1882 hadifogoly (Remontnaja, Oroszország). — Német Gáspár 14 sz. Udvm. Magyarhermány 1893 hadifogoly (Oroszország). — Német Gyula 16 sz. Udvm. Magyarhermány 1893 hadifogoly (Oroszország).

Olasz Péter 13 sz. Udvm. Méréfalva 1893 hadifogoly (Oroszország). — Orbán Ferenc 7 sz. Udvm. Lövete 1893 hadifogoly (Oroszország).

Pál András (Marczi) pótt. 4 pótsz. Udvm. Óroszhegy 1884 hadifogoly (Oroszország). — Pál Gábor (Gáboré) 11 sz. Udvm. Lövete 1888 hadifogoly (Astrachan, Oroszország). — Pál József 11 sz. Udvm. Árvátfalva 1890 hadifogoly (Chabarowsk Oroszország). — Pál Péter (Tamásé) 15 sz. Csikvm. Gyergyóremete 1893 hadifogoly (Oroszország). — Péter Ferenc 7 sz. Csm. Gyergyóremete 1896 hadifogoly (Oroszország). — Petres János 3 sz. Csikcsobottfalva 1895 hadifogoly (Oroszország). — Puskás Ádám 2 sz. Csm. Gyergyóremete 1894 hadifogoly (Oroszország).

Részeg Albert 8 sz. Csikszentgyörgy 1893 hadifogoly (Oroszország). — Retianu Florián 15 sz. Szilágyvm. Somlyócsehi 1894 hadifogoly (Plnsa, Oroszország).

Salamon Sámuel 1 sz. Szolnoknokedobokavm. Szamoshesdat 1894 hadifogoly (Remontnaja, Oroszország). — Sándor Mózes 6 sz. Udvm. Tordátfalva 1893 hadifogoly (Oroszország). — Santa Gusztáv (Fülöp) 4 sz. Udvm. Székelyveczke 1893 hadifogoly (Oroszország). — Sántus János pótt. 4 pótsz. Csiktaplocza 1889 hadifogoly (Chabarowska, Oroszország). — Simó János 6 sz. Udvm. Székelykeresztur 1893 hadifogoly (Oroszország). — Simon Gusztáv 1 sz. Csikvm. Gyergyóújfalu 1888 hadifogoly (Oroszország). — Simon Ferenc 10 sz. Csikjenőfalva 1893 hadifogoly (Oroszország). — Simon Lajos 14 sz. Csm. Gyergyó-

alfalu 1893 hadifogoly (Oroszország). — Sipos Elek 16 sz. Csikszentmihály 1893 hadifogoly (Oroszország). — Sófalvi Géza 6 sz. Udvm. Csehétfalva 1893 hadifogoly (Oroszország). — Strobl Viktor egyévi önkéntes 2 sz. Alsóausztia Bécs 1889 hadifogoly (Moskau, Oroszország).

Szabó János 1 sz. Csm. Gyergyótölgyes 1893 hadifogoly (Oroszország). — Szakács Gergely 9 sz. Csikszentdomokos 1893 hadifogoly (Oroszország). — Szakács Mátyás 8 sz. Csikszentmiklós 1897 hadifogoly (Oroszország). — Szilágyi Albert 1 sz. Udvm. Bögöz 1892 hadifogoly (Oroszország). — Szilágyi József 13 sz. Csm. Gyergyócsomafalva 1893 hadifogoly (Oroszország). — Szőcs Imre pótt. 8 sz. Csikszentgyörgy 1893 hadifogoly (Oroszország). — Szőcs Ferenc pótt. 2 pótsz. Székelyudvarhely 1882 hadifogoly (Oroszország). — Szolga János pótt. 2 pótsz. Udvm. Oklánd 1890 hadifogoly (Oroszország). — Sztán Demeter pótt. 4 pótsz. Csikvm. Borszék 1880 hadifogoly (Oroszország).

(Folytatjuk.)

Menjetek harangok.

— „A Nap” közlése. —

Még a harangok is elmennek a háborúba s ezzel fölújulnak azok a legendás idők, amikor Gábor Áron a székely harangokat is besorozta Kossuth Lajos regimentjébe s ágyukat öntve belőlük: azokkal verte ki az ellenséget Erdélyországból. A toronyokban eddig az Isten dicsőségét szolgálták, ahol Schiller fenséges költeménye szerint: vivos voco, morenos plango, fulgura frango, hitta az élőket, temette a halottakat, megtörte a villámokat. Ha pedig a rithmus engedné, most hozzá lehetne tenni: hostes devinco — legyőzöm az ellenséget!

Mennek a harangok, mennek...! Nem Rómába utaznak Nagyscutörtök napján, hogy Nagyszombaton már

visszatérjenek, hanem véres csatákba, a magyar nép önvédelmi háborújába, hogy éppen úgy, mint Negyvennyolcban, most is mint ágyuk és ágyugolyók folytassák közpályafutásukat. A falukban elnémulnak a harangok, de ez a némaság nem az Elnémult harangok némasága lesz, amik gyászos hirdetői voltak nemzeti pusztulásunknak, hanem ékes-szóló némasága a magyar nemzet áldozatkészségének, kitartásának, erejének, a végleges győzelembe vetett hitének. Mert ha meglesz a győzelem, amiben nem kételkedünk, a háboruba ment harangok visszatérnek hirdetni tovább nemcsak az Isten dicsőségét, hanem a magyar nemzet győzelmi mámorát, hálátelt szívének harangzugásos zsolozsmáját.

Mennek a harangok, mennek...! A vén robotos bucsuztatót kongat, s a kis falunk tornya ezután csak némán integet felénk. Valamikor, régen mult időkben, diákkorukban, ha egy hosszú esztendő után hazatértünk az édes szülő faluba, sirva fakadtunk, amikor először hallottuk meg a kis harang ismerős szavát. Hiába, a más városok harangja sohasse szól oly szépen, mint az elhagyott szülőfalué s ebben a gyermeki égoizmusban van benne a haza igazi szeretete. Most a hazaszeretet nevében bucsuznak el tőletek; keljetelek utra, menjetelek utána falutok legényeinek s éppugy szeressétek a lövészárokban a falubeli legényeket, amint titeket szerettek a legények otthon a faluban. Harmonikusan összecsengő ezüst szavatok ezután ágyubömbölés lesz, félelme az ellenségnek, reménysége a magyar népnek. Menjetelek harangok, csak menjetelek...! (K.)

Székely hősök.

Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaaranyos- és Udvarhelyvármegyéből származó és a világ-háboruban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott hősöknek a hadügyminisztérium veszteség lajstromai alapján összeállított hiteles kimutatása.

LXVI.

Az 1915 július 14-én kiadott 210 veszteség lajstrom szerint:

Albert László 24 hgye. 4 sz. Csikdánfalva ms.

Bakó István 24 hgye. 4 sz. Csikpálfalva, meghalt 1915 márc. 25. — Benkő Dénes 2 gye. 15 sz. Hszvm. Köpecz 1894 megs. — Bertalan Károly egyévi önkéntes, c. tizedes 24 hgye. 4 sz. Hszvm. Torja megs. — Bodó Sándor őrzetű 2 gye. 8 sz. Hszvm. Bereczk 1896 ms. — Bodó Antal 24 hgye. 2 sz. Csikkáson ms. — Bodó József 24 hgye. 4 sz. Csikkásonfeltiz ms. — Boros József 2

gye. 8 sz. Hszékv. Kézdímartonos ms.

Csengeri József 24 hgye. 2 sz. Hszvm. Esztelnek, meghalt 1915 február 23.

Dani Lajos 2 gye. 7 sz. Hszvm. Bikszád 1889 ms.

Égei János 24 hgye. 4 sz. Udvm. Lövéte megs. — Erős Elek őrzetű 24 hgye. 12 sz. Csikszépvíz hadifogoly. — Erős Péter 24 hgye. 3 sz. Csikszentmiklós megs. — Erzse Pál 24 hgye. 12 sz. Hszvm. Kővár hadifogoly. — Estoika Ferenc 24 hgye. 1 sz. Hszvm. Zabolapáva, meghalt 1915 febr. 16. — márc. 27.

Fazakas József 2 gye. 8 sz. Hszvm. Alsócsernáton megs. — Finta Gáspár őrzetű 24 hgye. 12 sz. Háromszvm. Gelencze, meghalt 1915 márc. 11.

Gábor Albert őrzetű 24 hgye. 3 sz. Hszvm. Előpatak ms. — Göthe Imre 24 hgye. 12 sz. Csikméhaság hadifogoly. — György István 24 hgye. 4 sz. Csikszentimre ms.

Hadnagy Béla 24 hgye. 3 sz. Udvm. Olasztelek ms.

István Ferenc 24 hgye. 2 sz. Csikméhaság ms.

Kádár Pál 24 hgye. 4 sz. Hszvm. Karatnavolál ms. — Kalányos György 24 hgye. 4 sz. Hszvm. Nagybaczon, meghalt 1915 márc. 18. — Keresztes Lajos 24 hgye. 2 sz. Csikszentgyörgy, meghalt 1915 febr. 26. — Kiss József 24 hgye. 1 sz. Hszvm. Torja megs. — Kolozi Ferenc 24 hgye. 4 sz. Udvm. Lövéte megs. — Koncz András 24 hgye. 4 sz. Udvm. Homoródkeményfalva ms. — Kovács Ferenc 24 hgye. 1 sz. Hszvm. Torja megs. — Kovács Ferenc 24 hgye. 2 sz. Hszvm. Bölon megs. — Kovács János őrzetű 24 hgye. 1 sz. Hszvm. Kézdíszentkereszt ms. — Kozma Miklós tart. 2 gye. 15 sz. Hszvm. Magyarbodza 1885, meghalt 1915 május 14. — Kukuj Sándor 24 hgye. 2 sz. Hszvm. Előpatak ms.

Lakatos István 24 hgye. 1 sz. Bölon ms.

Magyar István 24 hgye. 1 sz. Csikszentgyörgy megs. — Málnási András 2 gye. 17 sz. Hszvm. Szarazajta 1893 ms. — Máté Lajos 24 hgye. 2 sz. Hszvm. Dálnok ms. — Mircsea Vazul pótt. 2 gye. 15 sz. Hszvm. Hidvég 1887 ms. — Morin György 2 gye. 15 sz. Hszvm. Márkos 1891 ms.

Nikola Demeter 24 hgye. 2 sz. Udvm. Erked ms.

Para József 2 gye. 19 sz. Hszvm. Sepsiszentgyörgy 1888, meghalt 1915 május 28. — június 8.

Redukan Elek 2 gye. 21 sz. Hszvm. Márkos 1886 ms.

Szabó Dénes őrzetű 24 hgye. 4 sz. Hszvm. Erdőfüle ms. — Szabó György 24 hgye. 4 sz. Tavm. Marosbogát ms.

Tót István 24 hgye. 4 sz. Hszvm. Sepsiszentgyörgy, meghalt 1915 márc. 18. — Tóth Márton 24 hgye. 1 sz. Hszvm. Zajzon ms. — Tusa János 24 hgye. 3 sz. Hszvm. Orabitelek ms. — Vecsérdi Tódor 301 hgye. Maros-

tordavm. Nagyernye 1893, meghalt 1914 nov. 26. — 1915 febr. 28.

(Folytatjuk)

Magyarország női közönségéhez!

A magyarság nagy, sorsdöntő háborújában nem egyedül küzd ki a férfi a nemzet jövődőlétét, vele küzd mint ezer év óta minden viharban hűséges társa: a nő. A maga helyén, a maga hatáskörében. És az emberi irgalom e szelid hadsergének ép úgy, mint a fegyveres hadsergnek, megvannak a névtelen, szürke hősei, vezetői, zászlóvivői és megvannak az áldozatai, akik fiatal életüket odaadták a hazáért. Nem egy hatalmas, mindent magával ragadó szuronyroham lendületében adták oda az életet, de a háboru fertőző betegségeinek szenvedéssel telített kórtermeiben, hol a halál lassan, tapogatódzva közelítette meg őket, mialatt ők alázatos, vöröskeresztes kötevényben, kitartottak az őrségen.

Mögöttük kitartott helyén az óriásibb tábor is: kitartottak a láthatatlan asszonyokmilliók, akik nem katonaházakban, nem a jótékonyosság szabad ege alatt, de a maguk zárkózott, kis otthonába védték tűzhegyük képében a hazát. Nélkülözve, önmeztagadással védték olykor éhezve, fázza, mindig takarékoskodva, hogy föntartsák övéiknek az emberek társadalmában azt a szerény helyet, melyet a háboru előtt elfoglaltak; föntartsák, hogy a hadbavonult férj, atya, testvér vagy fiu megtalálja, ha majd haza tér.

És mert ilyen méltó, elszánt és irgalmas tud lenni milliónyi nő, annál visszásabb, hogy akadnak kivételek, akik meg zavarják a magyar asszonyok helytállásának a harmónitáját.

Könnyen rá lehet ismerni a kivételekre. Egyenruhában járnak: a hivalkodó fényűzés sokszínű, különböző szabásu egyenruhájában! Ellenségeink országából származó tollakat, selymeket, prémeket viselnek és francia meg angol illatszerek szaga szállong körülöttük. Aranyat — magyar aranyat adtak érte, melynek a központi hatalmak határain átguruló minden darabja szegényebbé teszi a véresen, verejtékesen küzdő magyar nemzetet, megnehezíti az ellenállást és hazárulóan siet ellenségeink segítségére.

Ezekben a halálosan komoly esztendőkből, a nagy küzdelem idején, kegyeletsértés és alattomos veszedelem lappang a női ruházatkodás tulzolt fényűzésében. Kegyeletsértő kihívás az nemzet gyászoló, aggódó asszonyaival és csonkán, sebesülten megtérő katonáival szemben és alattomos veszedelem, mert rossz irányt ad; versengési vágyat vált ki a gyengékben és megtéveszti a jóhiszeműeket, amit sem sejtőket, akik

nem látják a neutrális külföldön át becsempészett divatörületek mögött a csapdát, melyet ellenségeink állítanak fel. Szolgáljon példaként, hogy: míg a gyapott szállításának útját elvágja Anglia tengeri hatalma, Páris a sok szövettet elemészto ruhák divatját hinti szét. A szűk szoknyák után ma a bő harangaljak járnak, holnap talán ismét hosszú, földigérő szoknyákra kerül a sor; olyan divatra, mely nem engedi meg a szövetségtakarítást, nem viseli el az átalakítást.

Magyarországnak és szövetségeseinek asszonyai, kiket az ellenséges népek körülzáró fegyveres gyűrűjében testvérekké avatott a közös végzet, a közös szenvedés és a közös győzelembe vetett hit, nem engedhetik meg, hogy azon a gyűrűn belopja magát az ántát-hatalmak keze, még a divat ártatlannak látszó mozdulatával is.

Leütjük azt a kezét, veszedelmes divatlapjaival együtt és míg a háboru tart, rendületlenül megyünk a magunk útján.

Nem vonjuk el feleslegesen az életbe vágó állami szükségletek fedezésére rendeltetett gyapju- és bőrárut a magunk számára. Megfektetjük és szabályozzuk a divatot úgy, ahogy nemzetgazdasági érdekeink és jó érzésünk megkívánja és a megpróbáltatásoktól súlyos idők szelleméhez alkalmazkodva, méltóan öltözködünk olyan nyers anyagok felhasználásával, melyeket elsősorban Magyarország, illetve szövetségeseink ipara termel.

Megvagyunk győződve, hogy mozgalmunkat hazafias iparunk, kereskedelmünk, valamint vezető divatárus-cégeink a maguk részéről támogatni fogják; utbaigazitásukkal megkönnyítve elhátározásunk keresztülvitelét.

És mindenekfelett megvagyunk győződve, hogy az egész tiszteletreméltó magyar női közönség, melyhez fölhívásunkat intézzük, mint egy ember, sorainkba áll!

1. Aki a felhívást aláírja, kötelezi magát, hogy nem tér el attól a divattól és öltözködési szabályoktól, melyeket a mozgalom megindító a szabókkal, kereskedőkkel és iparosokkal egyetértően a divat terén hozni fognak. Ez a divat a mostaniból fog kialakulni, de egyszerű, takarékos és célszerű lesz és a nyár kezdetén lép érvénybe.

2. Erre nemcsak azok kötelesek, akik cégeknél dolgoztatnak, de azok is, akik házilag öltözködnek.

3. Az aláíró támogatni fogja azokat a cégeket, melyek ezen mozgalmat elősegítik és tartózkodni fognak azoktól a cégektől, melyek francia és angol divatokat közvetítenek.

4. A házilag öltözködők kötelezik magukat, hogy a francia, angol és amerikai divatlapokat mellőzik, illetve csakis a megállapodás értelmében használják fel.

5. Az aláíró kötelezi magát, hogy a háboru tartama alatt a felsorolt pontokat betartja és elveinek kife-

jezését a mozgalom jelvényét viseli.

6. Az aláíró a mozgalmat terjeszti és híveket gyűjt.

E felhívást az ország legelőkelőbb urhölgyei irták alá

A mozgalomhoz való csatlakozás bejelentését kérjük: Örgőfő Pallavicini Györgyné címére Budapest, II., Fő-utca 21. Telefon: 169-09.

Mentsük meg a Kárpátok siketnémáit!

Zárt ajakkal is megmentésért esednek a sors legmostohább árvái: a Kárpátok siketnémái.

Kiben szív és emberi lélek lakozik, meghallja némán könyörgő szózatukat, nem fordul el tőlük. Juttat nekik egy-egy falat kenyeret és kenyér által: megváltást

Az intézet körzetében tartozó Zemplén-, Ung-, Bereg-, Ugocsa- és Máramarosvármegyékben több, mint 400 lélek ott vergődik az állatiasság színvonalán és ha segítő kéz nem nyúl feljűk, ott is vesznek örökre. Pedig célszerű nevelés és tanítás által hasznos, kenyérüket önállóan megkeresni tudó polgárokként adhatók vissza a hazának! És vajjon nélkülözhet-e a haza csak egy munkáskezet is?!

Van intézetünk. Tanerőkkel ellátja az állam. De mi haszna, ha az intézetet nem tudjuk benépesíteni, ha nem tudunk a némáknak kenyeret adni. Kenyeret az állam nem ad, a szülők pedig többnyire koldus-szegények, tűzhelyeiket ellenség dulta volt fel. Növendékeink között nem egy hadiárva, legtöbbjének apja, testvére ott küzd a becsület mezején... Mi nem feledkezhetünk meg róluk!

Bizunk a jó szívében és hazafias tisztelettel kérjük, támogasson embermentő munkánkban. Juttasson védeneknek bármily csekély adományt!

A siketnémák ungvári intézete igazgató-tanácsa nevében:

Papp Antal, Gróf Sztáray Gábor,
munkácsi püspök, ungmegyei főispán,
társelnök, ügyv. elnök.

Schulmann Adolf, Lőrinczy Jenő,
igazgató, ungvármegyei alispán, ügyv. alelnök.

Az igazi székely

Összetart és támogatja azt a lapot, mely a Székelyföld egysége, előhaladása s így mindnyájunk érdekében küzd. Csekély 2 K 50 fillérért három hónapig bárhova elküldjük a „Székelyország“-ot, melynek minden száma érdekes és értékes közleményeket ad.

Irodalom.

Harc a fertőző betegségek ellen címmel irt érdekes füzetet Dr Hahn az Dezső Orsz. Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár főorvosa. A nemi btegségek terjesztése szükségessé teszi, hogy a hatósági intézkedések mellett társadalmi úton is mindent megtegyünk a bajok korlátozására. A nemi betegségek elleni védekezésnél legsikeresebb módszer a védelem módozatainak ismertetése. Ezt a főlacatot nagyszerűen oldja meg a kis füzet. Orvosi szakértelemmel eloszlatja azt a tévhitet, hogy a nemi betegség szégyelni való. Beigazolja, hogy milyen borzalmas következményekkel jár, ha a fertőzés után nem fordulunk rögtön orvoshoz. Dr Hahn Dezső tanulmánya azért figyelemre méltó, mert minden tudálékosságtól menten egyszerű, népies nyelven mutat rá a nemi fertőző bajok terjedésének okaira, a védekezés eszközeire, illetőleg az esetleges fertőzés esetén a szükséges teendőkre. A tanulmány — számos képpel — ismerteti a nemi bajokat és a gyógyítás módjait. A két ives rendkívül olcsó munka megérdemli, hogy a legszélesebb körben terjesztessék. A füzetet a Népszava könyvkereskedése adta ki, ára 24 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

HIREK.

— **Kinevezések.** Az igazságügyi miniszter Sebő Gusztáv győri törvényszéki írnokot a csikszeredai járásbírószághoz telekkönyvvezetőnek, Dr Bogdán Jenő kolozsvári joggyakornokot a tordai törvényszékhez, Dr Szánthó Vitus sepsiszentgyörgyi járásbírószághoz joggyakornokot a gyergyószentmiklósi járásbírószághoz jegyzőnek nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Szakáts Gyula kereszkedő eljegyezte László Erzsikét Székelyudvarhelyt.

— **Áthelyezések.** Az igazságügyi miniszter Dr Mátis Albert sepsiszentgyörgyi járásbírószághoz jegyzőt a kézdí-vásárhelyi törvényszékhez, Szövérfő Dezső felsőpulyai járásbírószághoz írnokot a nyárádszeredai járásbírószághoz helyezte át.

— **A negyedik hadikölcsön.** Bécsből jelentik, hogy még husvét előtt kibocsátják a negyedik hadikölcsönre vonatkozó aláírási felhívást s közvetlen utána a negyedik magyar hadikölcsön aláírási felhívása is megjelenik. Bankkörökben rendkívül kedvezően ítélik meg a negyedik magyar hadikölcsön kilátását. A nagy pénzhiány és a pénzfelesleg, a kedvező harctéri helyzet mindmegannyi tényezői a hadikölcsön sikerének. E hó vége felé bocsátják ki az aláírási felhívást. Ezuttal nemcsak 6 százalékos járadékot bocsátanak ki, hanem 5 száza-

lékos tíz évi lejáráttal bíró pénztári jegyeket is.

— **A madarak és fák napja.**

Az Országos Állatvédő Egyesület nemcsak a tanügyi hatóságok és közigazgatási bizottságok útján, hanem közvetlenül is kéri a tanítókat, hogy a madarak és fák napját az idén is ünnepeltessék meg, az Országos ifjúsági madárvédő ligát szervezzék és fejlesszék és az iskoláknak e téren kifejtett működéséről küldendő kérdőív felhasználásával, illetékes kir. tanfelügyelőségüknek jelentést tegyenek. A tavaly 7000 iskolai jelentésről szóló IV. évkönyv sajtó alatt van s azt minden jelentéstevő iskola megkapja. Az idén különösen nagy jelentősége van az ifjúság természetvédelmi működésének és ez ünnepély megtartásának, mert ez felidítheti népünk elfásult kedély világát és orvosolhatja a közgazdaság és a népszellem háboru-ozta bajait.

— **Az ország bármely iparos- és kereskedőtanulóiskolájának** jeles előmeneteli III. oszt. növendékei részt vehetnek a Mártonffy Márton iparoktatási ny. főigazgatóhoz címzett és április 15-ig az Iparostanonciskolai Tanítók Országos Egyesületének elnökségéhez Budapest, X. Tisztviselőtelep, Elnök-utca 3. sz. alá beküldendő kérvények alapján a folyó évben esedékes 6, esetleg 7 jutalomdíjban.

— **Katonai szabadságolás.** Dr Majthényi Miklós polgármester tudatja, hogy mező- és erdőgazdasági munkálatokra a 3000-916. sz. Hm. rendelet alapján 2-5 hétig terjedhető szabadságot adnak. Kérés a vármegyei munkabizottság elnökéhez, az alispánhoz adandó be. Részletes utbaigazítás a városi tanácsnál nyerhető.

— **Pályázat a Goldberger féle segélydíjra.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 14923-Vi. C. 1916. szám alatt pályázatot hirdetett a Goldberger Erzsébet féle alapítvány kamataiból alakított nyolc egyenként 300-300 koronás segélydíjra. E segélydíjak szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart üzőt magyar honos iparosmesterek szegénysorsú özvegyei, vagy szegénysorsú, de 18 évet még be nem töltött (fiu, esetleg leány) árváinak fognak ítélni. A kamaránál megszerezhető feltételek szerint szerkesztett és felszerelt, a nevezett miniszter urhoz intézett folyamodványok legkésőbb folyó évi május hó 1-éig a kamarához bejuttatandók be.

— **Postaforgalom Varsóval.**

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a varsói német főkormányzó-ság területén felállított postahivatalok a magyar szent korona országai-val való forgalomban ezentul magánpostai küldeményeket is közvetítenek. Az említett viszonylatban

egyelőre csak teljesen bérmentesített levelezőlapok, nvított levelek, nyomtatványok és áruminták, mindezek ajánlva is, ugy szintén közönséges (nem távirat) postautalványok 800 márka 1000 korona összeg erejéig válthatók. A magán levelezéshez csak a német nyelv használható, azokban a katonai ügyekre vonatkozó közléseket tenni nem szabad. Egyéb részletek a kamaránál megtudhatók.

— **Tölgy- és fenyőkéreg.** valamint a cserzőanyag kitermeléséhez szükséges munkásoknak a katonai, illetőleg népfelkelési szolgálat alól a folyó évi termelési időszakra való felmentése, hadifoglyoknak e célra rendelkezésre bocsátása ügyében Székelyudvarhely város területén a kérések Dr Majthényi Miklós polgármesterhez adhatók be. Részletes utbaigazításokat, Soó tanácsos ad.

— **Facipők.** Sepsiszentgyörgyről írják nekünk: Az első székely cipővállalat Sepsiszentgyörgyön alakult meg, ahol a fa-szandálok a következő árakban kaphatók: 20-25 számig 2 K 40 fillér, 25-30-ig 2 K 70 f, 30-35 sz. 3 K 50 f, 35-40-ig 3 K 80 f, 40-45 5 K. Rendelésnél a bolti cipőszám elegendő, aki azt nem tudná, tiszta papíron körül kell rajzolni a láb nagyságot, a rajzra ráírni a nevet és azt is el lehet küldeni mértéknek. Munkások, nap-szamosok részére, esőbe, sárba, kertbe ajánljuk a szintén holland eredetű teljes facipőket néhány korona árban, melyeket Koós min. osztálytanácsos intézkedésére rokkant katonákkal dolgoztatnak és Marosvásárhelyt a Székely Kirendeltség hivatala árusítja.

— **A nagyszebeni elemi tanítónőképzőintézet** I-ső osztályába a következő 1916-17. iskolai évre felvételért folyamodhatnak 14. életévüket betöltött oly leányok, kik a polgári- vagy felsőbb leányiskola, vagy a gimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a felvétel. A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről s az idej első félévi értesítő. Az évvégi bizonyítvány június hó 30-áig feltétlenül beküldendő. 3. Orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról. A kérvényben kiteendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havidíj 45 korona. A kérvényeket az intézet igazgatóságához június hó 15-éig kell benyújtani. A felvétel július hó első napjaiban lesz elintézve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. A II, III. és IV. osztályban szintén vehetők fel új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik. A bennlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság. Nagyszeben, 1916. április hó 5-én. Dr Bilinszky Lajos tanítónőképző-intézeti igazgató.

— **Tilos a husvétli pirosítás.** A hivatalos lap miniszteri rendeletet közölt, a mely szerint „a tyuktojásnak a husvétli festés vagy hasonló kikészítése, továbbá az ily festett vagy kikészített tyuktojásnak forgalomba hozatala az ország egész területére tilos”. A ki a husvétli ünnepek alkalmából tyuktojást pirosra fest, azt a rendelet szerint két hónapig terjedhető elzárással és hat-száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

— **Külföldre utazások.** A hazai közgazdaság érdekében történő, a magyar és osztrák birodalmak határáinak átlépésével járó utazásoknál csak azok az írásbeli segédeszközök (számlák, prospektusok, ajánlatok, tervek stb.) vihetők az érdekelték által magukkal, amelyek előzetesen hivatalosan megvizsgálatnak és lepecsételtetnek. Hogyan s kik által, erre nézve az érdekeltéknek tájékoztatást nyújt a kereskedelmi és iparkamara.

— **A kávé csak igazolvánnyal szállítható.** A kormány rendeletet bocsátott ki, a melynek értelmében kávé vasuton, hajón vagy gépkocsin csak igazolvánnyal szabad szállítani. Az igazolványt ugyanott és ugyanoly feltételekkel lehet

megszerezni, mint a hol a gabona- és lisztzállítási igazolványokat.

— **Hadbavonultak biztosítását** az Auguszt. Gyorssegély-alapnál lehet eszközölni. A biztosítási díjak részleteiben a hadisegélyből fizethetők. A hadbavonultak családtagjainak érdekében áll, hogy ez előnyös életbiztosítást minél nagyobb mérvben és minél többen igénybe vegyék.

A világháboruban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott — Csik, Háromszék, Marostorda, Tordaaranyos- és Udvarhely-vármegyék bármelyik községébe tartozó s külön a hős 82-es katonák hiteles és teljes névsorát egyedül a „Székelyország” c. ujság közli. E lapot három hónapig 2 K 50 fillérért bárhova s így a táborba is bérmentesen elküldi a „Székelyország” kiadóhivatala, mely Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt van. — **Rendelje meg azonnal! Posta-utalványra írja le a címet és küldje be a csekély előfizetést, melynek vétele után hetenként pontosan kapja a „Székelyor-**

szág”-ot, a székelység hű barátját.

Nyomtatta és kiadja BETEGH PÁL
könyvnyomtató int. Székelyudvarhelyt.

Szám 85—1916. és 103—1916. tk.

Árverési hirdetmény feltételek és kivonat.

A Magyar Földhitelintézet végrehajtónak Dr Gyarmathy Dezső végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a budapesti kir. törvényszék 14. P. 40740—1915. és 14. P. 40741—1915. sz. alatt 1915. december 31-én kelt végzéseivel a végrehajtási árverést a Magyar Földhitelintézet javára 60000 K kölcsöntőke összeg után lejárt 6000 K félévi részlet összeg, továbbá 70000 K kölcsönösszeg után lejárt 6580 K félévi részlet összeg és járulékainak behajtása végett Dr Gyarmathy Dezső ellen, ennek a felperesi intézet részére az oklándi kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnak 1141—1902 és 421—1913 tksz. végzéssel jelzálogul lekötött s az udvarhelymegyei Homoródszentpál községi 11. sz. tjkvben A. I. 4—17., 19—59., 61—66. sorsz. alatti ingatlan vagyona, továbbá a jelzálogi bekebelezés után

ezen tjkvből a 60000 K bekebelezett zálogjogával egyúttahomoródszentpáli 724 sz. tjkvbe átvitt, jelenleg Homoródszentpáli közbirtokosság nevével álló A. I. 1. sorsz. 166, 167 hr. sz. alatt felvett ingatlanra és végül Dr Gyarmathy Dezsőnek a homoródmási 702 sz. tjkvben A. I. 1—10. sorsz. alatt felvett ingatlan vagyona elrendelte. Ennélfogva a tkvi hatóság az árverésnek, — ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében (földszint 5. számú iroda) — megtartására **1916. április hó 29. napjának d. előtti 9 óráját** tűzi ki. A kikiáltási ár a Magyar Földhitelintézet által ezen ingatlanra adott kölcsön engedélyezésekor megállapított becsérték, vagyis a homoródszentpáli 11. sz. és a 724 sz. tkvi birtoké 241,050 K és a homoródmási tjkvben felvett birtoké 8300 K, melyen alól ezen tkvi ingatlanok eladatni nem fognak.

Árvrezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Oklándon, 1916. január 13. Kelemen Kálmán s. k. kir. járásbíró. A kiadmány hitelűl Olvashatlan aláírás tkvvezető.

P. H.

Könyv-, zenemű-, papír-,
író- és rajzszerkeszkedés,
könyvnyomda és ujság-
kiadó hivatal.

Betegh Pál

„Székelyország”

Csik-, Háromszék-, Marostorda-,
Tordaaranyos- és Udvarhely-
vármegyék független székely ér-
dekű ujsága.

könyvnyomdája és könyvkötő intézete

a „Székelyország” („Székely-Udvarhely”) szerkesztősége és kiadó-
hivatala **Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. szám** (saját ház).

A székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára!

Elkészít mindenféle
községi, körjegyzői,
egyházi, tanügyi, ügy-
védi, végrehajló és
mindenféle magánügyi
nyomtatványokat és
állandóan raktáron
tartja.

Vidéki megkeresésre
azonnal válaszol. Költ-
ségjegyzékkel díjtalanul
szolgát.

Telefon szám 15.

Könyvnyomdai munkák u. m. könyvek,
plakátok, számlák, jegyzékek, borítékok,
névjegyek, eljegyzési és esküvői kár-
tyák, meghívók, körlevelek és gyászje-
lentések a legrövidebb idő alatt esinos
kivitelben a legolcsóbbárák mellett ké-
szülnek.

Keresek egy jóra való, szorga-
las fiút nyomdász tanulónak.
Reál- vagy polgári iskolai két osztályt,
avagy alimnáziumot végzettek előny-
ben részesülnek.

Figyelmeztetés!

Hirdetés az üzlet-
lelke! Hirdetés nél-
kül nincs üzlet! Hir-
dessen a „Székely-
ország”-ban és üz-
letében okvetlen
lendületet fog ta-
pasztalni.

Hirdetések díjsza-
bás szerint. A „Szé-
kelyország” meg-
jelenik minden va-
sárnap. Előfizetési
ára egy negyedévre
2 K 50 f. Egyes
szám 16 fillér.

Az élet könyve mint ál-
landó házi oros 3 K
kapható e lap kiadó
hivatalában.